

Skolbiblioteksplan för Barn- och utbildningsnämnden

Beslutad av: Barn - och utbildningsnämnden

Datum och paragraf: 2026-04-

Dokumentansvarig: Verksamhetssamordnare

Revisionsdatum:

Dnr: 26BOU35

Innehåll

Inledning	3
Bakgrund	3
Tillgång	3
Bemanning	3
Vision för skolbiblioteken i Askersundsunds kommun	3
Syfte	4
Mål	4
Skolbibliotekens struktur	4
Skolbibliotekariernas roll och uppdrag	4
Skolbibliotekariernas roll och ansvar	5
Rektors Ansvar	5
Skolans ansvar	5
Skolbiblioteksansvarig	5
Verksamhetsuppföljning	5
Bokutbud och läsfrämjande insatser	5

Inledning

Bakgrund

Från och med 1 juli 2025 har lagkrav i Skollagen (2010:800) stärkts gällande skolbibliotek. Huvudmannen ska upprätta en plan där det preciseras hur ändamålet för skolbiblioteksverksamheten ska uppnås.

En kommun eller region kan anta en särskild skolbiblioteksplan eller inkludera beskrivningen av denna verksamhet i biblioteksplanen som ska antas enligt 17 § Bibliotekslagen. (2 kap. 24 c §) I Biblioteksplan för Askersunds kommun (Biblioteksplan 2025) framgår det att skolbiblioteksverksamheten i Askersunds kommun ska beskrivas i en egen plan.

Tillgång

Eleverna ska ha tillgång till skolbibliotek på den egna skolenheten. I Skollagen (2010:800) definieras skolbibliotek som:

”en samlad, gemensam och ordnad verksamhet med ett allsidigt och målgruppsanpassat utbud av analoga och digitala medier som ställs till lärarnas och elevernas förfogande för att användas som en resurs i undervisningen. (2 kap. 24 a §)”

Om det finns särskilda skäl, får skolbibliotek i stället tillhandahållas på en annan av huvudmannens skolenheter eller på kommunens folkbibliotek. (SFS 2010:800, 2 kap. 24 a §)

Bemanning

I Skollagen (2010:800) står det:

”Skolbibliotek ska vara bemannade i sådan utsträckning att ändamålen med skolbibliotek uppnås. Varje huvudman ska sträva efter att för skolbiblioteksverksamheten anställa personal som i första hand har en examen från en högskoleutbildning inom biblioteks. Och informationsvetenskap eller i andra hand en examen från en annan relevant högskoleutbildning. (2 kap. 24 d §)”

Vision för skolbiblioteken i Askersundsunds kommun

Skolbiblioteken ska vara en självklar och stark pedagogisk resurs som främjar alla elevers lärande, läslust och informationskompetens. Genom en tillgänglig, inkluderande och välbemannad verksamhet erbjuds eleverna ett mångsidigt utbud av analoga och digitala medier som stödjer undervisning och utvecklar elevernas kritiska tänkande samt digitala färdigheter. Skolbiblioteket är också en viktig del i arbetet med källkritik. Skolbiblioteken

bidrar aktivt till ett demokratiskt och kunskapsbaserat samhälle där varje elev ges möjlighet att forma sin egen läranderesor i en trygg och inspirerande miljö.

Syfte

Skolbiblioteket ska vara en pedagogisk resurs som stärker elevernas lärande, läsförmåga, informationskompetens och digitala färdigheter. Syftet med skolbiblioteksplanen är att säkerställa att ändamålen med verksamheten uppnås. Skolbiblioteksplanen utgår från lagkrav, *Läroplan för grundskolan (Lgr22)* samt Skolverkets *Vägledning för skolbiblioteksplan*.

Mål

Målen för skolbibliotekets verksamhet styrs av lagkrav och grundskolans läroplan (Lgr22).

- Biblioteket verkar för det demokratiska samhällets utveckling genom att bidra till kunskapsförmedling och fri åsiktsbildning. (SFS 2013:801, 2 §)
- Biblioteket främjar litteraturens ställning och intresset för bildning, upplysning, utbildning och forskning samt kulturell verksamhet i övrigt. (SFS 2013:801, 2 §)
- Biblioteksverksamheten finns tillgänglig för alla. (SFS 2013:801, 2 §)
- Skolbiblioteket främjar elevernas läsande och medie- och informationskunnighet. (SFS 2010:800, 2 kap. 24 b §)
- Alla elever får tillgång till och förutsättningar att använda skolbibliotek. (*Lgr22, punkt 2.8*)
- Skolbibliotekets verksamhet används som en del i undervisningen för att stärka elevernas språkliga förmåga och digitala kompetens. (*Lgr22, punkt 2.8*)

Skolbibliotekens struktur

Samtliga av kommunens sex skolor har tillgång till bemannade skolbibliotek.

Skolbibliotekarietjänsten omfattar idag 0,6 årsarbetare och två av skolornas bibliotek är samlokaliserade med folkbiblioteket. En planerad utökning av tjänst görs tillsammans med biblioteket och barn- och utbildningskontoret. Skolbiblioteken fungerar som en viktig del av skolans pedagogiska verksamhet och stöds av en aktuell biblioteksplan.

Skolbibliotekariernas roll och uppdrag

Enligt Askersunds kommuns Biblioteksplan är skolbibliotekariens roll att tillsammans med skolans pedagoger:

- Stödja och främja de utbildningsmål som anges i skolans målsättning och läroplan.
- Främja elevernas läslust och lust att lära, samt lära dem att bli biblioteksanvändare.
- Ge eleverna möjlighet och träning i att skapa, värdera och använda information.

Skolbibliotekariernas roll och ansvar

I Överenskommelsen mellan Barn och utbildningsförvaltningen och förvaltningen för kultur, evenemang och fritid angående framgång följer:

- Skolbibliotekarien planerar och genomför skolbiblioteksverksamheten i kommunen.
- Skolbibliotekarien samarbetar nära barn- och ungdomsbibliotekarien som till viss del är involverad i biblioteksverksamheten i skolan när det gäller de yngre barnen.
- Skolbibliotekarien ansvarar för och samordnar mediainköp till skolbiblioteken. Budgetansvaret finns hos respektive rektor.
- Skolbibliotekariens egen budget bekostar del av biblioteksdatasystem som betjänar skolbiblioteken.

Rektors Ansvar

Rektor har ansvar för att alla elever får tillgång och förutsättningar att använda skolbibliotek. Det är också rektors ansvar att skolbibliotekets verksamhet används som en del i undervisningen för att stärka elevernas språkliga förmåga och digitala kompetens. (Lgr22) Rektorn ansvarar för att biblioteket används aktivt i undervisningen, har ändamålsenliga lokaler och resurser samt utsett ansvarig personal för skolbiblioteket. '.

Skolans ansvar

Skolan ansvarar för att skolbiblioteket används som en resurs i undervisningen, att det finns lokal, medier och inventarier som är ändamålsenliga för verksamheten. På varje skola ska det också finnas en eller flera som är skolbiblioteksansvariga

Skolbiblioteksansvarig

Skolbiblioteksansvarig arbetar med de praktiska uppgifterna kring skolans bibliotek. Det kan exempelvis omfatta:

- vara skolans kontaktperson för skolbibliotekarien
- hålla ordning och reda i skolbibliotekets hyllor

Verksamhetsuppföljning

För att säkerställa kvalitet och utveckling hålls regelbundna uppföljningsmöten mellan skolbibliotekarien, skolchef och rektorer. Detta sker minst en gång per läsår enligt överenskommelse mellan berörda förvaltningar. Skolchef kallar till mötet.

Bokutbud och läsfrämjande insatser

För att öka tillgången till läsning erbjuds skolorna möjlighet att beställa bokväskor med olika teman, gruppuppsättningar och böcker på flera språk. Pedagogerna vänder sig till

skolbibliotekarien som använder beståndet i de skolpooler som finns i kommunen. I mån av tillgänglighet erbjuds även beståndet på folkbiblioteken i Askersunds kommun. När det gäller böcker på andra språk används i första hand folkbibliotekets bestånd. I andra hand beställs böcker i den gängse ordning som folkbiblioteken i Sverige använder sig av. Möjlighet finns även till stöd till pedagoger i form av bokprat, lässtimulans och källkritik.